

HOTĂRÎRE

Nr. ___ din ___

Privind aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională pentru perioada 2014-2020

În vederea armonizării cadrului instituțional și regulator național la cerințele Regulamentului (UE) nr. 897/2014 al Comisiei din 18 august 2014, de punere în aplicare a unor dispoziții specifice privind implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, finanțate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014, de instituire a unui instrument european de vecinătate, în bază articolului 12 al Legii nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, Guvernul:

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională pentru perioada 2014-2020 (se anexează).
2. Ministerele și alte autorități administrative centrale vor ajusta în termen de două luni, de la publicarea prezentei Hotărâri, normativele de activitate pentru a corespunde prevederilor Regulamentului.
3. Controlul asupra îndeplinirii prezentei hotărâri se pune în sarcina Cancelariei de Stat.

Prim-Ministru

Pavel Filip

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul afacerilor externe și integrării europene

Andrei Galbur

Ministrul Finanțelor

Octavian Armașu

Ministrul Justiției

Vladimir Cebotari

REGULAMENTUL

Cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională pentru perioada 2014-2020

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională pentru perioada 2014-2020 (în continuare Regulament) stabilește norme privind:
  - a) cadrul instituțional și regulator pentru implementarea eficientă a programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională finanțate de UE, eligibile pentru Republica Moldova,
  - b) respectarea cerințelor de răspundere reciprocă, asumare de responsabilități comune, inclusiv crearea instituțiilor noi sau împuternicirea instituțiilor existente cu competențe de administrare, audit, control al programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională,
  - c) recuperarea resurselor alocate și utilizate contrar destinației, precum și
  - d) combaterea fraudelor legate de fondurile oferite de UE în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională.
2. Obiectivul Regulamentului este asigurarea unei implementări eficiente a fondurilor disponibile pentru Republica Moldova în cadrul programelor transfrontaliere și transnaționale oferite de UE pentru perioada 2014-2020, inclusiv consolidarea cadrului instituțional național pentru valorificarea fondurilor UE, precum și crearea condițiilor necesare pentru accesarea altor instrumente de finanțare UE, inclusiv cele de preaderare.
3. Regulamentul desemnează instituțiile implicate și stabilește competențele acestora în procesul de implementare a programelor UE de cooperare transfrontalieră și transnațională, și anume, în management, audit, control, precum și recuperarea fondurilor alocate și utilizate contrar destinației, inclusiv prevenirea și combaterea fraudelor legate de aceste fonduri.
4. În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noțiuni:

Autoritate de Management (AM) – autoritate împuternicită de Comisia Europeană pentru a asigura implementarea eficientă a programelor și proiectelor de cooperare transfrontalieră și transnațională în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare.

Autoritate Națională de Management (AN) – autoritate responsabilă pentru coordonarea și buna implementare a programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională la nivel național.

Autoritatea de Audit (AA) – autoritate responsabilă pentru efectuarea auditului sistemului de management și control al programului transfrontalier/transnațional

Autoritate Națională de Audit (ANA) – partenerul Autorității de Audit a programului din statul partener care participă, în conformitate cu regulile stabilite în comun cu Autoritatea de Audit, la evaluarea părții naționale a sistemului de control și management al programului, precum și în procesul de verificare a eșantionului de proiecte.

Atribuire directă a proiectelor – procedeu de contractare directă a unei instituții pentru implementarea contactului de grant, care deține un monopol de drept sau de fapt într-un domeniu eligibil al programului, are competențe tehnice, grad ridicat de specializare sau competențe administrative necesare implementării proiectului

Punct Național de Contact pentru Control (PNCC) - autoritate națională responsabilă pentru coordonarea și consultarea aspectelor ce țin de controlul pe teritoriul Republicii Moldova a proiectelor, beneficiarilor de granturilor/ fondurilor alocate de UE în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională

Comitet Comun de Monitorizare (CCM) – organul decizional al programului, compus din reprezentanții statelor participante la program, care au drepturi și responsabilități egale în cadrul programului

Comitet Comun de Programare (CCP) - organul responsabil pentru elaborarea documentelor de program, compus din reprezentanți ai tuturor statelor participante la program

Oficiul pentru Coordonarea Programelor de Cooperare Transfrontalieră (Oficiul CPCT) – organul executiv, ce se află în subordinea Autorității Naționale și oferă suportul necesar structurilor de management al programelor și beneficiarilor / partenerilor de program pe parcursul aplicării și implementării programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională, eligibile pentru Republica Moldova

Iregularitate – orice încălcare a legislației în vigoare sau ale prevederilor contractului de grant, ca urmare a unei acțiuni sau erori a unui subiect de drept public sau privat care prejudiciază sau ar putea prejudicia bugetul general al Uniunii Europene și/sau bugetul public național prin efectuarea unor cheltuieli nejustificate

Fraudă - este un act deliberat de înșelăciune în scopul obținerii unui câștig personal sau pentru a cauza o pierdere unei alte părți.

Recuperarea fondurilor utilizate contrar destinației – revendicarea și restituirea fondurilor alocate în contextul programelor de cooperare transfrontalieră, care au fost transferate beneficiarilor și ulterior au fost considerate ca fiind utilizate contrar destinației sau nejustificat

II. Etapele programelor și proiectelor de cooperare transfrontalieră și transnațională

5. Programele de cooperare transfrontalieră și transnațională se desfășoară în următoarele etape:
  - a. **Programare.** La această etapă are loc elaborarea documentelor de program, ce include următoarele acțiuni: identificarea priorităților pentru finanțare, inclusiv a proiectelor majore de investiții finanțate prin atribuire directă, stabilirea priorităților pe program și a alocărilor financiare pe priorități, identificarea autorităților implicate în implementarea programului, stabilirea sistemului de evaluare și aprobare a proiectelor, precum și elaborarea descrierii sistemului de management și control al programului.

- b. **Apel pentru propuneri de proiecte.** Anunțarea concursului pentru propuneri de proiecte în conformitate cu prioritățile eligibile ale programului.
- c. **Elaborarea propunerilor de proiecte.** Perioada prestabilită, pe parcursul căreia potențialii aplicanți completează cererea de finanțare.
- d. **Evaluarea și selectarea propunerilor de proiecte.**

Evaluarea propunerilor de proiecte - proces de evaluare a propunerilor de proiecte, în conformitate cu procedura și criteriile stabilite, sistemul de atribuire, inclusiv respingerea propunerilor care nu corespund cerințelor.

Selectarea propunerilor proiectelor - proces de selectare a unui set de propuneri finale, în funcție de scorul și sisteme de clasament pentru evaluarea proiectelor, ținând seama de fondurile disponibile în fiecare apel și / sau perioada de selecție.

- e. **Contractarea aplicanților selectați.** Etapă de pregătire și verificare a documentelor necesare pentru semnarea contractelor de grant.
- f. **Implementarea și monitorizarea proiectelor.** Perioada desfășurării propriu-zisă a activităților prevazute în cadrul proiectelor aprobate spre finanțare.
- g. **Control** – verificarea cheltuielilor la nivel de proiecte.
- h. **Auditul programului** – Evaluarea sistemului de control și management al programului, precum și verificarea eșantionului de proiecte.
- i. **Recuperarea fondurilor utilizate contrar destinației** (dacă este cazul). Procesul de revendicare și restituire a fondurilor alocate în contextul programului, care au fost valorificate, iar ulterior considerate utilizare contrar destinației or nejustificate.

III. Cadrul instituțional

Autoritatea Națională de Management

- 6. În sensul prezentului Regulament, Autoritatea Națională de Management (în continuare, autoritate națională) este Cancelaria de Stat.
- 7. Autoritatea națională poartă răspundere pentru buna implementare programelor de cooperarea transfrontaliere și transnaționale pe teritoriul Republicii Moldova în fața structurilor de management al programelor și a Comisiei Europene.
- 8. În implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, autoritatea națională coordonează activitățile sale cu autoritatea de management.
- 9. Autoritatea națională cooperează cu autoritatea națională de audit în baza unui Memorandum de înțelegere semnat de cele două instituții.
- 10. Autoritatea națională cooperează cu punctul național de contact pentru control în vederea asigurării unei bune implementări a programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională pe teritoriul Republicii Moldova.
- 11. În sensul prezentului Regulament, în subordinea autorității naționale se află oficiul pentru coordonarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională.

12. Autoritatea Națională are următoarele funcții:

- a. La etapa de programare:
  - i. Aprobă componența nominală a reprezentanților Republicii Moldova în Comitetul Comun de Programare și în Comitetul Comun de Monitorizare
  - ii. Reprezintă Republica Moldova în cadrul Comitetului Comun de Programare
  - iii. Coordonează procesul de instituire și consolidare a mecanismului național de management și control al programelor transfrontaliere
  - iv. Contribuie la elaborarea descrierii sistemului de management și control al programelor de cooperare transfrontalieră
  - v. Contribuie la elaborarea documentelor de program
  - vi. Coordonează aprobarea programului operațional comun la nivel național și a descrierii sistemului de management și control
  - vii. Semnează Acordul de Finanțare cu Comisia Europeană pentru programele de cooperare transfrontalieră și transnațională
- b. La etapa de apel pentru propuneri de proiecte / atribuire directă a proiectelor
  - i. Coordonează și verifică procesul de lansare și desfășurare a apelului pentru propuneri de proiecte, precum și procesul pentru atribuirea directă a proiectelor
- c. La etapa de elaborare a propunerilor de proiecte:
  - i. Organizează cu suportul Oficiului CPCT evenimente informative, forumuri de parteneriat, evenimente de pregătire și instruiți pentru potențialii beneficiari de proiecte
- d. Evaluarea proiectelor
  - i. Oferă asistență în verificarea administrativă, inclusiv a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate de către ofertanții naționali
- e. La etapa de contractare a ofertanților selectați
  - i. Oferă asistență pentru pregătirea și negocierea contractelor cu aplicanții naționali selectați
- f. La etapa de implementare a proiectelor:
  - i. Coordonează implementarea programelor și proiectelor de cooperare transfrontalieră și transnațională
  - ii. Reprezintă Republica Moldova în cadrul Comitetetele Comune de Monitorizare ale programelor
  - iii. Monitorizează modul de instituire și funcționare a sistemului național de coordonare și implementare a programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională
  - iv. Previne, detectă și corectează iregularitățile comise de beneficiarii/ partenerii naționali și notifică autoritatea de management
- g. La etapa de recuperare a fondurilor utilizate contrar destinației (dacă este cazul):
  - i. Recuperează fondurile atribuite și utilizate contrar destinației or nejustificate, în baza împuternicirilor de reprezentare primite din partea Autorității de Management

- ii. Informează organele de drept cu privire la posibile fraude comise de beneficiari/parteneri și alți subiecți persoane fizice și juridice implicați în implementarea proiectelor de cooperare transfrontalieră și transnațională.
- iii. Asistă autoritatea de management în procesul de recuperare a fondurilor utilizate contrar destinației or nejustificate.

Oficiul pentru coordonarea Programelor de Cooperare Transfrontalieră și Transnațională

13. În sensul prezentului Regulament, Oficiul pentru coordonarea Programelor de Cooperare Transfrontalieră (în continuare, Oficiul CPCTT) este subiect de drept public, cu personalitate juridică, care își exercită atribuțiile în baza Regulamentului aprobat prin Hotărâre de Guvern.

14. Oficiul CPCTT are următoarele funcții:

- a. La etapa de lansare a apelului pentru propuneri de proiecte și elaborarea acestora:
  - i. Asigură informarea potențialilor aplicanți privind lansarea apelurilor pentru propuneri de proiecte
  - ii. Oferă asistență consultativă potențialilor aplicanți și partenerilor naționali
  - iii. Organizează evenimente publice de informare și de consolidare de parteneriate în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională
- b. La etapa de elaborare și selectare a propunerilor de proiecte:
  - i. Oferă asistență Autorității de Management și Autorității Naționale în procesul de selectare a proiectelor la etapa de evaluare administrativă și de eligibilitate în conformitate cu procedurile programului
- c. La etapa de contractare a propunerilor de proiecte aprobate pentru finanțare:
  - i. Oferă asistență Autorității de Management și Autorității Naționale în pregătirea documentelor necesare pentru semnarea contractelor de grant cu aplicanții selectați
- d. La etapa de implementare a proiectelor:
  - i. Organizează instruirii și oferă asistență consultativă pentru beneficiarii și partenerii proiectelor cu sediul în Republica Moldova privind procedurile de implementare și raportare
  - ii. Asistă Autoritatea de Management, Autoritatea Națională și alte structuri de management ale programelor în procesul de implementare
  - iii. În comun cu structurile de program monitorizează proiectele în curs de implementare având beneficiari și parteneri cu sediul în Republica Moldova
  - iv. Oferă asistență Autorității de Management și Autorității Naționale în comunicarea cu beneficiarii programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională
  - v. Stabilește, dacă auditorii care au fost selectați de instituțiile ce implementează proiectele din cadrul programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională sunt incluși în lista auditorilor certificați pentru efectuarea misiunilor pe baza procedurilor convenite (misiuni de verificare a cheltuielilor) a

- granturilor/fondurilor alocate de UE în cadrul programelor de cooperare transfrontatieră și transnațională.
- vi. Solicită, recepționează și verifică rapoartele (narative și financiare, de verificare a cheltuielilor) din partea beneficiarilor de grant privind implementarea proiectelor CTF și prezintă informațiile necesare Autorității Naționale și structurilor programului.
  - vii. Informează Autoritatea de Management și Autoritatea Națională privind iregularitățile și fraudele depistate la implementarea proiectelor, asigură suport consultativ și de altă natură beneficiarilor și structurilor de program.
  - viii. Creează și administrează baza de date a programelor și proiectelor beneficiarilor și partenerilor ai cărora sediul este în Republica Moldova
- e. La etapa de recuperare a fondurilor utilizate contrar destinației or nejustificate(dacă este cazul):
- i. Oferă asistență Autorității Naționale în procesul de identificare a iregularităților și recuperare a fondurilor utilizate contrar destinației or nejustificate

Autoritatea Națională de Audit

15. În sensul prezentului Regulament, Autoritatea Națională de Audit este Curtea de Conturi, care va exercita activități de audit pentru programele de cooperare transfrontalieră și transnațională în baza Legii Curții de Conturi nr. 261-XVI din 05.12.2008. Modalitate de cooperare între Autoritatea Națională și Autoritatea Națională de Audit se va stabili într-un Acord de înțelegere încheiat între Cancelaria de Stat și Curtea de Conturi privind exercitarea activității de audit pentru programele de cooperare transfrontalieră și transnațională.
16. Autoritatea Națională de Audit are următoarele funcții:
- a. La etapa de programare:
    - i. Contribuie la elaborarea descrierii sistemului de management și control, doar în aspectele care au tangență cu organizarea și desfășurarea activității de audit.
    - ii. Desemnează reprezentanții săi în grupul comun de auditori, alături de reprezentanții Autorității de Audit a programului
    - iii. Contribuie la elaborarea în cadrul grupului comun de auditori a regulilor comune de procedură pentru funcționarea grupului auditorilor și a strategiei de audit a programului
  - b. La etapa de implementare a proiectelor:
    - i. Sprijina Autoritatea de Audit în efectuarea auditului programului pe teritoriul Republicii Moldova, cu periodicitatea prevăzută în strategia de audit a programelor
    - ii. Sprijina Autoritatea de Audit în evaluarea conformității sistemului de management și control cu prevederile legale ale programului și cerințele legislației UE

- iii. Sprijina Autoritatea de Audit in verificarea în bază de eşantion a proiectelor contractate
- iv. Contribuie la elaborarea raportului anual de audit pe program
- v. Evaluează partea națională a cadrului instituțional de administrare și control
- vi. Remite actele privind iregularitățile detectate autorității naționale pentru informare și organelor de drept pentru a decide asupra începerii sau neînceperii urmăririi penale

Punct Național de Contract pentru Control

17. În sensul prezentului Regulament, Punctul Național de Contact pentru Control este Ministerul Finanțelor.

18. Punctul național de contact pentru control are următoarele funcții:

a. La etapa de programare:

- i. Contribuie la elaborarea descrierii sistemului de management și control
- ii. Preselectează auditorii conform Registrului de Stat al Auditorilor, care sunt membri ai unei asociații profesionale a auditorilor și societăților de audit și prezintă lista acestora Autorității Naționale, pentru participare la instruire specializate oferite de programele de cooperare transfrontalieră
- iii. Participă la instruirea auditorilor pe proceduri și mecanisme de control ale proiectelor, oferite de programele de cooperare transfrontalieră.
- iv. În baza informației prezentate de către Autoritatea Națională, întocmește și publică pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor lista auditorilor certificați privind efectuarea misiunilor pe baza procedurilor convenite a granturilor/fondurilor alocate de UE pentru programele de cooperare transfrontalieră și transnațională pentru a fi selectați de beneficiari.
- v. În caz de necesitate, în procesul de elaborare a ghidului privind verificarea cheltuielilor, oferă suport consultativ Autorității de Management pe aspecte ce țin de cadrul legal național.

b. La etapa de implementare a proiectelor:

- i. Prezintă explicații auditorilor, instituțiilor ce implementează proiecte și Autorității de Management în aspectele problematice în domeniul achizițiilor publice, contabilitate și audit în sectorul corporativ, impozitării și alte domenii conform competențelor funcționale.
- ii. Asistă la solicitarea Autorității de Management în vizitele de verificare a proiectelor, conform competențelor funcționale.
- iii. Examinează la solicitarea Autorității de Management examinează rapoartele aferente desfășurării de către auditori a misiunilor pe baza procedurilor convenite.
- iv. Prezintă în adresa Autorității Naționale informații privind aplicarea sancțiunilor față de auditori, societăți de audit conform prevederilor legislației privind activitatea de audit (retragerea certificatului de calificare al auditorului,

suspendarea activității auditorului, retragerea sau suspendarea licențelor pentru desfășurarea activității de audit), cu modificarea ulterioară a listei auditorilor certificați privind efectuarea misiunilor pe baza convenite a granturilor/fondurile alocate de UE în cadrul programelor de cooperare transfrontaliere și transnaționale.

IV. Recuperarea fondurilor utilizare contrar destinației

19. Oficiul CPTFTT și autoritatea națională de audit sunt obligate să notifice autoritatea națională atunci când depistează încălcări ale obligațiilor pe care și le-au asumat subiecții care implementează proiectele din cadrul programelor transfrontaliere și transnaționale.
20. Autoritatea națională analizează datele recepționate și în cazuri confirmate de încălcare, notifică autoritatea de management și în dependență de gravitatea acțiunilor depistate, stabilește de comun acord cu autoritatea de management acțiunile ulterioare, care ar putea fi una sau mai multe din următoarele:
  - a. Contactarea subiectului care a comis încălcări pentru înlăturarea acestora.
  - b. Intentarea acțiunii civile în instanța de judecată pentru recuperarea fondurilor utilizate contrar destinației or nejustificate.
  - c. Notificarea organelor de drept în cazul existenței unor suspiciuni privind comiterea unor acțiuni ilegale.
21. Autoritatea națională va coopera cu organele de urmărire penală în procesul de urmărire penală și sancționare a persoanelor fizice și juridice.